

Oděvní návrhář a modelář / oděvní návrhářka a modelářka (kód: 31-051-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Oděvní návrhář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě	4
Orientace v módních trendech odívání	4
Navrhování nových modelů oděvů	4
Zpracovávání výpočtů pro konstrukci nových oděvních modelů	4
Navrhování konstrukčních řešení nových oděvních modelů	4
Vypracovávání podkladů pro tvorbu spotřebních norem v oděvní výrobě	4
Stanovování druhů polotovarů a množství materiálů pro oděvní výrobu	4
Spolupráce při realizaci návrhů při tvorbě modelů oděvních výrobků a ve výrobě oděvů	4
Prezentace kolekce oděvních návrhů	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní normy (normy kvality, ISO normy), vyjmenovat technické podmínky pro oddělování, vyztužování a spojování (zásady pro referenční linie, pro návaznost a souměrnost vzoru, pro šířky švových a koncových záložek, požadavky na parametry vyztužování), uvést velikostní systémy oděvních výrobků	Ústní ověření
b) Pracovat s technologickou a konstrukční dokumentací pro konkrétní oděvní výrobek (popsat podle technického nákresu výrobek, rozlišit podle technického popisu jednotlivé detaily výrobku, stanovit z konstrukční dokumentace parametry)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v módních trendech odívání

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat alespoň pět českých a/nebo zahraničních časopisů nebo web stránek, z nichž lze získat informace o současných módních trendech v odívání	Ústní ověření
b) Vyjmenovat alespoň tři národní a/nebo mezinárodní veletrhy, na kterých je možné se seznámit se současnými módními trendy v odívání	Ústní ověření
c) Rozpoznat historický oděv (na obraze, skice nebo fotografii) a přiřadit historické období	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Jmenovat tři světové a tři české návrháře, charakterizovat jejich tvorbu, její vývoj, popř. jakých ocenění dosáhli	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Navrhování nových modelů oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Znázornit technikou kresby (tužkou) ženskou nebo mužskou postavu (zepředu, zezadu) a vytvořit technikou kresby (tužka, pastelka, akvarel) skicu návrhu oděvu	Praktické předvedení
b) Navrhnout tři stylově odlišné modely oděvu z předloženého nebo předem definovaného vzorku materiálu a podle zadaných kritérií pro provedení (dámský/pánský oděv, typ postavy, věková kategorie, možnosti využití výrobní techniky)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout další barevné varianty či barevné kombinace (např. pomocí barevnice Pantone) a další alternativní materiály pro navrhované modely oděvů	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyhотовit technický náčrtek pro jeden návrh modelu oděvu (siluetu a členění oděvu – pohled na přední a zadní díl, detaily, popřípadě vnitřní vypracování)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Sestavit technický popis pro jeden návrh modelu oděvu (určit tvar, popsat členění, detaily, příp. funkční vlastnosti výrobku)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracovávání výpočtů pro konstrukci nových oděvních modelů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést konstrukční výpočty a stanovit přídavky potřebné pro konstrukci navrhovaného oděvu (využit tabulkové míry)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozpracovat výsledky do různých velikostí a navrhnout vhodný velikostní sortiment pro navrhovaný model oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Navrhování konstrukčních řešení nových oděvních modelů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit konstrukční síť a zakreslit jednotlivé části základního střihu navrhovaného oděvu (použít obecně používanou metodiku konstrukce střihu)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést modelovou úpravu základního střihu navrhovaného oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vykreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (záševky, kapsy), porovnat střih s technickým nákresem a popisem	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vytvořit střihové šablony dílů – přidat patřičné šířky na švové a koncové záložky, vytvořit potřebné dílenské šablony	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vypracovávání podkladů pro tvorbu spotřebních norem v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Teoreticky analyzovat materiál určený pro nastříhání dílů a pro tvarování oděvního výrobku (popsat, jak se zjišťuje srážlivost, zpracovatelské vlastnosti, co ovlivňuje vzor) a vyhodnotit důsledky	Ústní ověření
b) Sestavit stříhové polohy pro kalkulační velikost, tzn. buď vystříhnout stříhové šablony dílů s přinechanými záložkami a sestavit je do stříhové polohy ručně, nebo aplikovat konstrukční podklady a sestavit stříhové polohy pomocí softwaru (CAD systému pro polohování), respektovat požadavky na pokládání stříhových šablon (podle referenční linie, charakteru materiálu, respektovat souměrnost a návaznost vzoru, dbát na úspornost materiálu)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stanovit spotřebu materiálů na kalkulační velikost jednoho konkrétního oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Stanovování druhů polotovarů a množství materiálů pro oděvní výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit na základě návrhu a technických podkladů materiály potřebné pro zhotovení oděvního výrobku (vrchové, podšívkové, výztužné, drobná příprava), zdůvodnit vhodnost použití	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit na základě návrhu, konstrukční dokumentace a technologické dokumentace spotřebu materiálů a polotovarů na jeden konkrétní oděv v kalkulační velikosti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Spolupráce při realizaci návrhů při tvorbě modelů oděvních výrobků a ve výrobě oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob kontroly vytvořeného modelu (uvést stěžejní kontrolní místa pro vyhodnocení souladu modelu s návrhem, navrhnout způsob vypořádání se s nedostatky, navrhnout změny na modelu z důvodu absence potřebného technického vybavení)	Ústní ověření
b) Předvést na modelové situaci jednání s lidmi při vypořádávání odchylek modelu od návrhu oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Prezentace kolekce oděvních návrhů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat proces přípravy a tvorby desénové kolekce oděvů	Ústní ověření
b) Prezentovat nové navržené modely oděvů (popsat základní filosofii kolekce a vztah k módním trendům, kombinace modelů, doporučení barevných variant, vhodných doplňků)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést na modelové situaci prezentaci obchodnímu partnerovi – simulovat komunikaci se zákazníkem	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vytvářet realizovatelné návrhy oděvních výrobků.

Při zkoušce se ověřují odborné kompetence sestaveny v jeden proces (v logické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno navrhnout nový model pro konkrétní druh oděvu (uchazeč si druh oděvu losuje ze tří možností: podšívkový rukávový oděv, nohavicový oděv, šaty), pro konkrétní materiál a podle konkrétních kritérií pro provedení (materiál předloží a kritéria zadá podle odborné kompetence „Navrhování nových modelů“ autorizovaná osoba), tzn. nakreslit ve třech různých variantách skicu návrhu na postavě, dále pro jednu variantu vyhotovit technický náčrtek a technický popis, pro jednu variantu navrhnout konstrukční řešení a velikostní sortiment, navrhnout alternativní materiály (jejich barvy, vzory, výztužné materiály, drobnou přípravu) a zpracovat podklady pro tvorbu spotřebních norem jako činnost návrháře v přípravě výroby při průmyslovém zhotovování oděvů.

Autorizovaná osoba připraví modelové situace v návaznosti na ověřované kompetence, nabídne druhy výrobků k losování (3 lístky s textem: podšívkový rukávový oděv, nohavicový oděv, šaty) a zpracuje různé varianty kritérií pro provedení (dámský/pánský oděv, typ postavy, věková kategorie, možnosti využití výrobních strojů a zařízení).

Dále autorizovaná osoba uvede, které CAD systémy jsou u zkoušky k dispozici, a umožní uchazeči se s nimi seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou. Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou. O formě seznámení uchazeče se systémy CAD (které jsou k dispozici) a s přehledem doporučené literatury rozhoduje autorizovaná osoba.

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými způsoby ověření a zaměřují se jak na výsledek návrhové činnosti, tak na způsob předvedení činnosti. Praktické předvedení spočívá ve skutečném provedení reálné činnosti nebo simulaci ústní komunikace, v písemném či grafickém záznamu, čtení konkrétní technologické dokumentace apod.

Při ověřování splnění kritérií hodnocení způsobem ověření „Praktické předvedení“ je třeba se zaměřit na kreativitu, invenci, celkový přehled, proveditelnost návrhu, správnost vypracování konstrukční dokumentace a vhodnost zpracování a výběru materiálů. Při ověřování splnění kritérií hodnocení způsobem ověření „Praktické předvedení a ústní ověření“ se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Pro ověření kritéria hodnocení c) odborné kompetence „Orientace v módních trendech odívání“ bude uchazeči předloženo 6 ukázek historických oděvů, uchazeč splní kritérium, pokud správně přiřadí historické období minimálně u 4 ukázek. Při ověřování odborné kompetence „Navrhování konstrukčních řešení nových oděvních modelů“ si uchazeč zvolí, zda bude úkoly vyplývající z kritérií hodnocení a) – d) provádět ručně nebo na PC.

Uchazeč si ke zkoušce připraví a přinese psací a kreslicí potřeby.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na oděvní návrhářství nebo výtvarnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti umělecko-průmyslového výtvarnictví zaměřeného na oděvnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti umělecko-průmyslového výtvarnictví zaměřeného na oděvnictví.
- b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní návrhářství nebo výtvarnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti umělecko-průmyslového výtvarnictví zaměřeného na oděvnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti umělecko-průmyslového výtvarnictví zaměřeného na oděvnictví.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici učebnu nebo krejčovskou dílnu (modelárnu, střihárnu) umožňující ověření všech odborných kompetencí, vybavenou pro podmínky konstruování a polohování dílů a součástí oděvů, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Velikostní sortiment a tabulky měr oděvních výrobků, ukázky historických oděvů (obrázky, fotografie, skici)
- Bílé čtvrtky formátu A4, rýsovací a kreslicí potřeby (obyčejné tužky tří tvrdostí, pastelky, akvarelové barvy, ořezávátko, gumu), konstrukční pomůcky (křivítka, velká pravítka)
- Vzorky textilií (minimálně 10 vzorků), barevnice (např. Pantone)
- Pracoviště se základním vybavením pro konstruování oděvů (stůl minimální délky 1,5 m, kreslicí a rýsovací pomůcky), materiál pro zhotovení střihů (střihový papír), nůžky, PC s CAD softwarem pro konstrukci oděvů
- Pracoviště se základním vybavením pro polohování dílů a součástí oděvů – stůl (minimální délky 2 m), PC s CAD softwarem pro polohování
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro průběh zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 7 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělnou výrobu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva - oděvní družstvo, Konice